

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, fakss 67321049, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

11.10.2021

Lēmums Nr. 5-02/28 par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu

Adresāts:

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Astilbes”, reģ. Nr. 40203139353, juridiskā adrese: Ernestīnes iela 43 - 1, Rīga, LV-1046, elektroniskā pasta adrese: artis.balodis@advance4d.lv (turpmāk – Ierosinātāja).

Paredzētās darbības nosaukums: Derīgo izrakteņu (smilts un dolomīta) ieguve.

Paredzētās darbības norises vietas:

Ropažu novads, Ropažu pagasts, nekustamais īpašums “Veczvirgzdiņi” (kad. Nr. 8084 017 0003) zemes vienībās ar kadastra apzīmējumu 8084 017 0003 un 8084 017 0004 un nekustamais īpašums “Veczvirgzdiņi” (kad. Nr. 8084 017 0006) zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 8084 017 0006 (turpmāk – Darbības vieta).

Īss paredzētās darbības raksturojums, faktu konstatācija un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Ierosinātāja ar 2021. gada 9. septembra iesniegumu “Par paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtēšanu” un 2021. gada 9. septembra iesniegumu “Informācija par paredzēto darbību” (turpmāk kopā saukts – Iesniegums) ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras uzsākšanai ir vērsusies Vides pārraudzības valsts birojā (turpmāk – Birojs). Saskaņā ar Iesniegumu Birojā pieteiktā paredzētā darbība ir derīgo izrakteņu ieguve dolomīta un smilts atradnē “Veczvirgzdiņi”, dolomīta atradnē “Veczvirgzdiņi 2020.gads” un smilts atradnē “Astilbes” Ropažu novadā, Ropažu pagastā. Atbilstoši Iesniegumā sniegtajai informācijai īpašuma “Veczvirgzdiņi” (kad. Nr. 8084 017 0003) un “Veczvirgzdiņi” (kad. Nr. 8084 017 0006) īpašniece ir SIA “Astilbes” (turpmāk – Paredzētā darbība). Saistībā ar derīgo izrakteņu ieguvi sniegta šāda informācija:
 - 1.1. Kopēja atradņu platība ir 94,418 ha, tajā skaitā atradne “Veczvirgzdiņi” (platība - 6,822 ha, N kategorijas smilts krājumi 51,01 tūkst. m³ un dolomīta 405,23 tūkst. m³), atradne “Veczvirgzdiņi 2020. gads” (platība - 82,62 ha, N kategorijas dolomīta krājumi 5 984,53 tūkst. m³) un atradne “Astilbes” (platība - 4,976 ha platībā, N kategorijas, smilts krājumi 189,09 tūkst. m³).
 - 1.2. Derīgo izrakteņu ieguvi plānots veikt ar atklāto derīgo izrakteņu izstrādes paņēmieni virs un zem pazemes ūdens līmeņa ar pakāpenisku gruntsūdens līmeņa pazemināšanu. Teritorijā vienlaicīgi neuzkrās vairāk par 10 000 m³ derīgā materiāla. Gada laikā plānots iegūt aptuveni 30 tūkst. m³ smilts un dolomīta – 300 tūkst. m³ dolomīta (blīvā (dabiskā saguluma) stāvoklī). Paredzētās darbības nodrošināšanai

(tehnikas kustībai) plānots izmantot grants seguma pašvaldības autoceļu *Āriņi – Mārzemnieki*.

- 1.3. Atbilstoši Ropažu novada teritorijas plānojumam “*Ropažu novada teritorijas plānojums 2006. - 2018. gadam ar 2009. gada grozījumiem*”¹ Darbības vieta atrodas Lauksaimniecības zemes teritorijā (L) un Ražotnes teritorijā (Rk), perspektīvās dolomītu karjera teritorijas.
 - 1.4. Atbilstoši Iesniegumā norādītajam nekustamā īpašuma “*Vecvirgzdiņi*” (kad. Nr. 8084 017 0003) un “*Vecvirgzdiņi*” (kad. Nr. 8084 017 0006) īpašniece ir Ierosinātāja².
 - 1.5. Darbības vietas tiešā tuvumā atrodas vairākas atradnes - divas derīgo izrakteņu dolomīta atradnes “*Remīne*”, attiecīgi 35,15 un 39,42 ha platībā (zemes vienības kadastra apzīmējums 8084 017 0001), smilts atradne “*Jaundutkas*” 45,63 ha platībā (zemes vienībās ar kadastra apzīmējumiem 8084 017 0034, 8084 017 0088), dolomīta atradne “*Dutkas*” 40,19 ha platībā (zemes vienības kadastra apzīmējums 8084 017 0063), ~550 m attālumā smilts, mālsmilts atradne “*Sienāži*” 4,36 ha platībā (zemes vienības kadastra apzīmējums 8084 017 0005), ~100 m attālumā dolomīta atradne “*Dižvirgzdiņi*” 26,53 ha platībā (zemes vienības kadastra apzīmējums 8084 010 0016).
 - 1.6. Tuvākā apdzīvotā vieta “*Vāverkrogs*” atrodas aptuveni □ 1,6 km attālumā no Darbības vietas. Divas dzīvojamās apbūves teritorijas – “*Vecvirgzdiņi 1*” un “*Vecvirgzdiņi 2*” – atrodas Darbības vietā. Tuvākās dzīvojamās mājas “*Spilvas*” un “*Jaundutkas*” atrodas attiecīgi □ 50 m un □ 140 m attālumā dienvidu virzienā, bet “*Zemītes*” atrodas □ 40 m attālumā ziemeļu virzienā no Darbības vietas.
 - 1.7. Tuvākā ūdenstece Darbības vietas apkaimē ir Pietēnupe (ŪSIK kods 412345254:01), kas ir Lielās Juglas (ŪSIK kods 4123452:01) kreisā krasta pieteka.
 - 1.8. Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes uzturēto dabas datu pārvaldības sistēmu “*Ozols*” tuvākā īpaši aizsargājamā dabas teritorija – dabas liegums “*Lielie Kangari*” (B, kods LV0513400)³, kas ir arī Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamā dabas teritorija *Natura 2000*, atrodas 0,4 km attālumā no Darbības vietas teritorijas. Atbilstoši Iesniegumam zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 8084 017 0004 atrodas aizsargājamais ozols, bet zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 8084 017 0003 atrodas īpaši aizsargājamais biotops 6510 “*Mēreni mitras pļavas*”.
 - 1.9. Pēc karjeru slēgšanas, teritoriju paredzēts rekultivēt, izveidot ūdenstilpes ar izlīdzinātām un apzaļumotām nogāzēm, kā arī sagatavot teritoriju izmantošanai mežsaimniecībā, lauksaimniecībā un rekreācijai.
2. Likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (turpmāk – Novērtējuma likums) 4. panta pirmās daļas 1. punkts noteic, ka ietekmes uz vidi novērtējums (turpmāk arī – IVN) nepieciešams paredzētajām darbībām, kas saistītas ar šā likuma 1. pielikumā minētajiem objektiem, savukārt 2. punkts noteic ka IVN nepieciešams paredzētajām darbībām saskaņā ar sākotnējo izvērtējumu. Novērtējuma likuma 1. pielikuma 25. punkts kā darbību, kam nepieciešams IVN, uzskaita derīgo izrakteņu ieguvu 25 ha vai lielākā platībā (vai kūdras ieguvu 150 ha vai lielākā platībā). Papildus Novērtējuma likuma 4. panta pirmās daļas 4. punkts noteic, ka IVN nepieciešams, “*ja vairākas paredzētās darbības ietekmē vienu un to pašu teritoriju, ņemot vērā šo darbību kopējo un savstarpējo ietekmi*”.

¹https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_11 Apstiprināts ar Ropažu novada domes 25.03.2009. lēmumu, protokols Nr. 03, &40 (grozījumi 29.04.2009. lēmums, protokols Nr. 04,&44).

² Ropažu novada zemesgrāmatas nodalījuma Nr. 74 un Nr. 127 noraksti.

³ Saskaņā likumu “*Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām*” teritorija, kas noteikta īpaši aizsargājamo putnu sugu aizsardzībai.

3. Izvērtējot Iesniegumā norādīto un Biroja rīcībā esošo informāciju, Birojs konstatē, ka attiecībā uz daļu no plānotās darbības, kas Birojā pieteikta kā Paredzētā darbība, jau ir bijis pieņemts lēmums par IVN nepieciešamību (IVN piemērots sākotnējā izvērtējuma rezultātā):
 - 3.1. Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālā vides pārvalde (turpmāk – Dienests) ar 2021. gada 13. augusta ietekmes uz vidi sākotnējo izvērtējumu Nr. RI21SI0092 (turpmāk – SI Lēmums Nr. RI21SI0092) piemēroja IVN Ierosinātājas ierosinātajai darbībai – derīgo izrakteņu ieguvei smilts atradnē “*Astilbes*”, nekustamajā īpašumā “*Veczvirgzdiņi*” (zemes vienības kadastra apzīmējums 8084 017 0004), Ropažu pagastā, Ropažu novadā ~4,9 ha platībā. Dienests ar 2021. gada 13. septembrī vēstuli Nr. 2.3/6601/RI/2021 nosūtījis Birojam SI Lēmumu Nr. RI21SI0092 un lietas materiālus. SI Lēmums Nr. RI21SI0092 nav apstrīdēts un ir stājies spēkā.
 - 3.2. Ierosinātājas paredzētajai darbībai, kurai IVN procedūra ir piemērota ar SI Lēmumu Nr. RI21SI0092, ietekmes uz vidi novērtējums vēl nav uzsākts un veikts.
 - 3.3. Vienlaikus Birojā pieteiktā paredzētā darbība ietver arī teritoriju, kurai IVN procedūra līdz šim nav bijusi piemērota, - derīgo izrakteņu ieguvei dolomīta un smilts atradnē “*Veczvirgzdiņi*”, dolomīta atradnē “*Veczvirgzdiņi 2020. gads*”.
4. Ņemot vērā iepriekš minēto, Birojs secina:
 - 4.1. Atradnes, kuru teritorijā plānota derīgo izrakteņu ieguve, robežojas viena ar otru un veido vienotu platību. Derīgo izrakteņu ieguve šajās atradnēs ir līdzīga veida darbības un, ņemot vērā ieguves vietu attālumus (vienai no otras), ir pamatoti secināt, ka tiks radītas līdzīga rakstura ietekmes, kas summēsies un ietekmēs vienu un to pašu teritoriju.
 - 4.2. Derīgo izrakteņu ieguvei minētajās atradnēs ierosinājusi viena un tā pati persona – Ierosinātāja. Kopējā ieguves teritorija sasniegs ~94 ha, kas pārsniedz Novērtējuma likuma 1. pielikuma 25. punkta robežlielumu (25 ha), no kura sagaidāmā ietekme uzskatāma par būtisku.
 - 4.3. Novērtējuma likuma 7. pants paredz, ka paredzēto darbību, kas minēta šā likuma 4. panta pirmās daļas 1. un 4. punktā, Ierosinātāja piesaka Birojam, iesniedzot rakstveida iesniegumu, bet šā likuma 14.¹ panta pirmā *prim* daļa paredz, ka Birojs par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu izdod lēmumu.
 - 4.4. Saskaņā ar Novērtējuma likuma 14.¹ panta septīto daļu “*Kompetentā institūcija pati vai pēc ierosinātāja lūguma var pieņemt lēmumu, ka paredzētās darbības, kurām piemērots ietekmes novērtējums un kuras rada ietekmi uz vienu un to pašu teritoriju un ir līdzīgas, novērtējamās apvienotā procedūrā*”.
5. Ņemot vērā to, ka par daļu no Birojā pieteiktās darbības jau ir izdoti lēmumi par IVN procedūras piemērošanu (SI Lēmumu Nr. RI21SI0092), Birojam nav pamata atkārtoti lemt par IVN nepieciešamību attiecīgajā daļā. Vienlaikus ir konstatējams pamats IVN piemērot arī derīgo izrakteņu ieguvei dolomīta un smilts atradnē “*Veczvirgzdiņi*” un dolomīta atradnē “*Veczvirgzdiņi 2020. gads*”, jo ieguves teritorijas ar šo darbību tiktu palielinātas par ~89 ha, un šādai darbībai ir savstarpēja un summāra ietekme ar darbībām, par kurām jau izdots SI Lēmums Nr. RI21SI0092 (Novērtējuma likuma 4. panta pirmās daļas 4. punkts). Tādēļ šajā gadījumā izdodams lēmums par IVN piemērošanu arī derīgo izrakteņu ieguvei atradnē dolomīta un smilts atradnē “*Veczvirgzdiņi*” un dolomīta atradnē “*Veczvirgzdiņi 2020. gads*”, nosakot, ka IVN vairākām līdzīgām darbībām veicams apvienotā procedūrā:

- 5.1. Novērtējuma likuma 14.¹ panta septītā daļa noteic gadījumus, kad Birojs var pieņemt lēmumu par IVN veikšanu apvienotā procedūrā, ja darbības ir līdzīgas un tās var ietekmēt vienu un to pašu teritoriju.
- 5.2. Konkrētajā gadījumā Ierosinātājas paredzētās darbības ir atklāta derīgo izrakteņu ieguve Ropažu novada Ropažu pagastā, un tās ir līdzīgas gan pēc darbības veida, gan pēc tehniskajiem risinājumiem. Tuvākās atradnes, kurās plānota derīgo izrakteņu ieguve, robežojas viena ar otra, tāpēc tās radīs ietekmi uz vienu un to pašu teritoriju un ir pamatoti uzlūkot tās kā darbību kopumu, kas pēc būtības ir līdzīgs. Paredzēto darbību apvienošana, kurām ir vai var būt būtiska ietekme uz vidi, vienotā IVN procedūrā sniedz iespēju pienācīgi novērtēt to kopīgo un savstarpējo ietekmi. Tādēļ Birojs uzskata, ka ietekmes uz vidi novērtējumus jāapvieno vienā procedūrā.
- 5.3. Novērtējuma likuma 14. viens *prim* panta astotā daļa paredz, ka Birojs *lēmumā par ietekmes novērtējuma apvienoto procedūru noteic, ka ietekmes novērtējuma laikā ir apvienojama: 1) sākotnējā sabiedriskā apspriešana; 2) ietekmes novērtējuma ziņojuma sagatavošana; 3) sabiedriskā apspriešana.*
- 5.4. Ņemot vērā gan apvienotā novērtējuma mērķi, gan salīdzināmo attīstības stadiju projektiem, kurā ietekmes uz vidi novērtējums tiek uzsākts, gan ietekmes novērtējuma caurskatāmības un sabiedriskās iesaistes uzdevumus, ar šo lēmumu ir pamatoti noteikt, ka procedūru apvienošana attiecināma uz minētajām IVN procedūrām un ar to saistītajiem soļiem kopumā.
6. Ievērojot Novērtējuma likuma 15. panta otrās daļas nosacījumu, kā arī ņemot vērā derīgo izrakteņu ieguves kopējo apjomu un mērogu, kā arī skarto teritoriju kopumu un lielumu, nosakāms, ka organizējama arī sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sanāksme, un tās nepieciešamība saistīta gan ar plānotās darbības apjomu un mērogu, gan ar tās sagaidāmo ilgumu. Saskaņā ar Novērtējuma likuma 15. panta pirmajā daļā noteikto, *“ja ir saņemts kompetentās institūcijas lēmums, ka veicams paredzētās darbības ietekmes novērtējums, ierosinātājs vismaz vienā pašvaldības izdotajā laikrakstā vai citā vietējā laikrakstā publicē paziņojumu par paredzēto darbību un sabiedrības iespēju iesniegt rakstveida priekšlikumus par šīs darbības iespējamo ietekmi uz vidi, kā arī individuāli informē tos nekustamo īpašumu īpašniekus (valdītājus), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar paredzētās darbības teritoriju. Ierosinātājs minēto paziņojumu ievietošanai mājaslapā internetā elektroniski iesniedz kompetentajai institūcijai un pašvaldībai, kuras administratīvajā teritorijā tiek plānota paredzētā darbība”.*
7. Birojs vērš Ierosinātājas uzmanību, ka sabiedriskās apspriešanas organizēšanas nosacījumus pašlaik papildus noteic arī likuma *“Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likums”* 20. pants.
8. Novērtējuma likuma 16. panta pirmā daļa paredz, ka pēc ierosinātāja rakstveida pieprasījuma kompetentā institūcija, kas konkrētajā gadījumā ir Birojs, izstrādā un nosūta ierosinātajam programmu, kas ietver prasības attiecībā uz informācijas apjomu un detalizācijas pakāpi, kā arī ietekmes novērtējuma turpmākai veikšanai nepieciešamo pētījumu un organizatorisko pasākumu kopumu. Savukārt Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumu Nr. 18 *“Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību”* 29. punkts noteic, ka paredzētās darbības ierosinātājs rakstisku pieprasījumu par programmas izstrādāšanu iesniedz Birojā ne agrāk, kā pēc paziņojuma par sākotnējo apspriešanu publicēšanas atbilstoši šo noteikumu 22.1. apakšpunktam.

Izvērtētā dokumentācija:

Ierosinātājas ar 2021. gada 9. septembra Iesniegums, Dienesta ar 2021. gada 13. septembra vēstule Nr. 2.3/6601/RI/2021 un lietas materiālus, SI Lēmums Nr. RI21SI0092.

Lēmums:

1. Piemērot ietekmes uz vidi novērtējumu Ierosinātājas Paredzētajai darbībai – derīgo izrakteņu ieguvu dolomīta un smilts atradnē “*Veczvirgzdiņi*” un dolomīta atradnē “*Veczvirgzdiņi 2020. gads*” (kad. Nr. 8084 017 0003 un kad. Nr. 8084 017 0006), Ropažu pagastā, Ropažu novadā.
2. Ierosinātājas Paredzētajai darbībai, kurai ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra piemērota ar šo Biroja lēmumu, un Ierosinātājas paredzētajai darbībai, kurai IVN procedūra piemērota ar Dienesta SI Lēmumu Nr. RI21SI0092 (derīgo izrakteņu ieguve atradnē “*Astilbes*”, zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 8084 017 0004, Ropažu pagastā, Ropažu novadā) – IVN veicams apvienotā procedūrā, kurā apvienojama sākotnējā sabiedriskā apspriešana, ietekmes novērtējuma ziņojuma sagatavošana un tā sabiedriskā apspriešana.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums: Novērtējuma likuma 4.panta pirmās daļas 1. un 4.punkts, 7.pants, 14. viens *prim* panta pirmā, septītā un astotā daļa, 1. pielikuma “*Objekti, kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams*” 25. punkts.

Lēmuma apstrīdēšana:

Atbilstoši Novērtējuma likuma 14.¹ panta otrajai daļai šo Biroja lēmumu var pārsūdzēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas, iesniedzot sūdzību Administratīvās rajona tiesas atbilstīgajā tiesu namā (Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 189.panta pirmā daļa) pēc pieteicēja adreses (fiziskā persona — pēc deklarētās dzīvesvietas adreses, papildu adreses (Dzīvesvietas deklarēšanas likuma izpratnē) vai nekustamā īpašuma atrašanās vietas. Lēmums stājas spēkā ar brīdi, kad tas paziņots adresātam (APL 70. panta pirmā daļa).

Direktora p.i.,

Direktora vietniece / Piesārņojuma novērtēšanas daļas vadītāja (*paraksts**) Indra Kramzaka

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu*

Lēmums izsūtīts arī:

- Ropažu novada pašvaldībai, *EAdresē*;
- Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālajai vides pārvaldei, *EAdresē*.